

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКООПСІЛКА
ВІННИЦЬКИЙ КООПЕРАТИВНИЙ ІНСТИТУТ

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

НАУКОВИЙ ВІСНИК
ВІННИЦЬКОГО КООПЕРАТИВНОГО ІНСТИТУТУ

***Регіон: особливості розвитку і
управління в умовах децентралізації.
влади***

Статті учасників VIII Міжнародної науково-практичної конференції професорсько-
викладацького складу та практичних працівників галузей народного господарства

(16 -17 березня 2015 р.)

ВІННИЦЯ - 2015

СІЕІЧТІРІС РІ/ВІЛСАТІОІЧ

СІЕІЧТІЕІС В Ш ХЕТ Ш
ОЕ УІШУТІА СООРЕКАТІУЕ ІЛІТІТІТЕ

А гедіон: зресіаі азресіз оГ^еІормені ста мападемені іп іНе коніехі о/ ротег сіесенігаіігаііон

Торіс» ргіетей бу ранісіраш оГ УІП Іп<егпайо„а1 Ке^еарсЬ ана Рг.сісе ConТ.е
ШЛШс а„а іеас„і„⁸ «* ГГгот «гТеге». 5с«ог⁵

(МарсЬ 16-17, 2015)

VІNNYТІА-2015

УДК 334.73(477)

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації. Серія ВІД №794-152-р
від 23.09.2010 р.

Друкується за рішенням Вченої ради Вінницького кооперативного інституту Протокол № 8
від 01 квітня 2015 р.

Організатори конференції:
Вінницький кооперативний інститут
Вінницький національний технічний університет. Інститут менеджменту
Вінницький національний аграрний університет. Навчально-науковий інститут менеджменту,
адміністрування та права
Вінницький інститут Міжнародної Академії управління персоналом
Белгородський університет кооперації, економіки і права (Російська Федерація)
Гуманітарна академія наук ім. Олександра Гейштера (м. Пултуськ, Польща)
Інститут «Вшехніца Свентокшиска» (м. Кельне, Польща)

Редакційна колегія

Голова редакційної колегії:	Драбовський А.Г., ден., професор, ректор інституту, заслужений працівник освіти України.
Заступник голови редакційної колегії:	Якимчук К.Д., д.е.н., професор, проректор з науково-методичної роботи
Члени редколегії:	Прушковський Л.В., к.е.н., професор Белгородського університету кооперації, економіки і права; Петренко М. І., д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки і фінансів, Небава М.І., к.е.н., професор, директор інституту менеджменту ВНТУ; Іванюта П.В., д.н.д.у., професор кафедри економіки і фінансів ВКІ.
Відповідальний секретар:	Ільніцька Ю.Б , завідувач відділу науково-пошукової роботи, управління якістю освіти та зовнішніх зв'язків.
Технічний редактор:	Шуляк К.В , секретар відділу науково-пошукової роботи, управління якістю освіти та зовнішніх зв'язків.
Літературний супровід:	Шибіцька І.В., Лаврова В.В, Павлюк В.А. викладачі циклової комісії суспільно-гуманітарних дисциплін.

Редакційна колегія не несе відповідальності за зміст статей, матеріали друкуються в редакції і мовою авторів.

Статті присвячені висвітленню нових реалій визваних перебудовою управління в умовах децентралізації влади, підвищенню ролі регіонів у подоланні кризи, більш ефективного використання потенціалу регіонів.

Для науковців, практичних працівників, аспірантів, магістрантів та студентів.

Науковий вісник ВКІ «Регіон: особливості розвитку і управління в умовах децентралізації влади». Статті учасників VIII Міжнародної науково-практичної конференції, 16-17 березня 2015 р. - Вінниця: ТОВ «Меркьюрі-Поділля», 2015 -238 стр.

ІВВІ 978-966-2696-60-8

©ТОВ ВКІ, 2015

©ТОВ «Меркьюрі-Поділля», 2015

РиблізБесІ іпсіег сіесізіоп оГте Асасіетіс Соіпсіі оГ Уіппузіа Соорегатіуе Іпзііііе. Мінііез N 0. іdаХеі Аргії 01, 2015.

Нозіз оГте СопГегенсе:

Уіппузіа Соорегатіуе Іпзіііаіе

Уіппузіа Іаііонаі ТесНпсіаІ Ппійегзігу, Іпзііііе оГМа^іафетепІ

Уіппузіа Каріонаі А§гаріап Нпійегзігу. Еаїїсаііонаі апсі КезеарсБ Іпзііііе оГ Мапа§етепІ,

Аотінізіраііоп ана Гау

Уіппузіа Іпзііііе оГІпІегнаііонаі Асасіету оГРегзоппелі Мапа§етепІ

Вел§оросІ Шіуегзігу оГСоорегатіоп, Есопотісз апи Вау (Киззіап Ресіегатіоп)

Александр Оіеузіог Асасіету оГНитапііес (РиПизк, Роіапсі)

Ноіу Срозз Шіуегзііу (Кіеісе, Роіапсі)

Ешіоріаі Воарсі

Неаа оГте Ешіоріаі Воарсі:

ОгаБоузкуі А.Н., Ог.зс.оес, ПроГеззог, РппсіраІ оГІбе Іпзііііе, Нопопгесі Еаисаіог Го Цкгаіне.

Оеріу Неаа оГте Есіііоріаі Воага:

УакутсЬік К.П., Ог.зс.оес, ПроГеззог, Оеріу РппсіраІ (ог Зсіешіпс КезеарсБ апсі Беарпне.

МетЬегз оГте Еаііоріаі Воарсі:

РгизНкоузкуі Ь V., РІБ. іп Есопотісз, ПроГеззог оГ Веівогосі Шіуегзігу оГ Соорегатіоп, Есопотісз апсі Вау;

Реігенко М. І, Ог.зс оес, ПроГеззог, Неас! оГ Оерагдпепі оГ Ріпапсе;

НеБаВа М.І., РЬО іп Есопотісз, Оіегсег оГ Іпзііііе оГ Мапа§етепІ, Уг<ГШ;

Іуапіша Р.У., О8с. іп Рибліс Асітінізіраііоп, ПроГеззог оГте Берарітепі оГ Ріпапсе, УСІ.

Ехесііуе §екретару:

Ппзізка Ій.В., Неас! оГ §сіепІіГіс КезеарсБ ана Беатіпв, Еаисаііоп Оіаіігу Мапа^етепі апсі Ехіетаї Кеаіаіопз Перарітепі.

ТесЬпсіаІ ЕсШог:

§ьііаік К.У., §екретару оГ §сіепІіГіс КезеарсБ апсі Геарпп§, Есіпсаііоп Опаігу Мапа§етепІ апсі Ехіетаї Кеаіаіопз Гкратітепі.

Гііегару зиррогі:

§ьубізка ІV, Баугоа У.У., Рауііпк V А. - ІасБегз оі'сусііс соттізізіоп Гог зосіаі ана" Витапііез зібіесІз.

Тбе есіііоріаі Воарсі зьаП по! Беар гедропзібілігу (ог (бе сопіепі оГ агііесіз; (бе таїегіаіз аге рублізбеа аз ГЕУІЗЕС! Ьу аніборз апсі іп а паїгаі Іап§ша§е.

Тбе (орісз аге сіесу^есІ (о Ьі§ьІШЬППІ; пелу геаіііес сііаіаесі Ьу геІзгасіпгін§ оГтапа§етепІ іп (бе сопіехі оГ роугег десепіаїгаїіоп, іпсреазіп§ (бе роіе оГ ге§іонз іп оуегсотіп§ (бе срізіз, апсі тоге егіісіені ізе оГПосаІ ро(еніаІ Ьу те ге§іонз.

Рог гезеарсБегз, ррасііііопегз, розІ-§расіаіе зпсіепіз, тазіег'з зпсіепіз апсі іпсіегегасіаіе.

УСІ §сіепІіГіс Впїтееп 'А ге§іон: зресіаі азресіз оГсіеуегторпелі апсі тапа§етепІ іп (бе сопіехі оГ роугег аесепіаїгаїіоп'. Торісз презентееп іп героріз а(VIII Іпегнаїіонаі КезеарсБ апсі Прасііс СопГегенсе, МарсБ 16-17, 2015. - Уіппузіа: 'Мерсігу-РосІШа', 2015. — 238 ра^ез.

ЗМІСТ ЛІСТ ОГ CONTENTS

Доповіді:

Драбовський А.Г., Петренко М.І......11
 (Піоживча кооперація як фактор покращення соціально-економічного стану регіону
(Вихитезх' соорегатіоп ах а/асіог о/імп^ОVІп£ а хосіаі-есопосіс хітаіоіп іп а ге§іон

Іаюков І.В., Небава М.І......16
 Модернізація системи соціального захисту на основі адресної допомоги - шлях до зменшення рівня бідності
*Моа-егпШіоп оі а хосіаі хесуїтіу хухіет оп іке Ваи о/Іац**І ажіапс - а *ау го геіісе роуегіу*

Морозова Л.П...... 20
 Феномен цінностей в сучасній філософії, психології та соціології
А ркенотепон о/уаііех іп тойет рШохорку, рхускоіо^у аНІ хоаоіа^у

Рудавка С.І......
 Удосконалення системи оподаткування доходів фізичних осіб в Україні в умовах переходу до ринку
§оркіхЧсаЧоп о/а реххонаї іпсоте Іахатіоп хухіет іп Іпкгаіне апа'ег сопдіііопх о/ Іеапхііоп Іо такеї есопоту

Стадник В.В......30
 Напрями й форми інформаційного забезпечення зростання експортоспроможності промислових підприємств
Оіессііопх ана^ /оппх о/іп/огтаїіоп зиррогі Іо %го-ііп£ ехрозі сарасіу о/Музісіаі сопрапіех

РОЗДІЛ І ПОЛІТИЧНІ, ФІЛОСОФСЬКІ, СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ПОКАЗНИКИ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

8ЕКЦИОН І. РОБІТСАІ, РННОЗОРНІСАЬ, ПОСЛІ АЮ ЕСОЛЮМІСІМОЈСА ГОАУ ОГ ІПКАІША N §ОСІЕТУ

Гундер Л.С., Краснікова О.В......35
 Досвід Польщі для розвитку територіальних одиниць в Україні
РОШН ехрегіенсе аррлісабл Іо а^еуеІорпелі о/аа'іпїзізіаїіуе упї/х іп Іпкгаіне

ГуняД-В...... 37
 Повне технологи и инновации как средство виртуальной коммуникации молодежи Украины и Польши
Уен> ІеспоЮІех ана^ іпноватіопх ах а теапх о/ уїїтаї соmmunісаіоп о/уоуїк іп Іпкгаіне ані Роїана^

Вихованець З.С...... 42
 Культура взаємовпливу економіко-виробничої діяльності людини та феномен мовного потенціалу
Сїїіге о(тїаїаї іп/їенсе о/ есопосіс ана^ іпа'хїсіаї асіїуїїіех апсі ркенотепон о) Іпїцїїїіс роїеніаї

Карягин Ю.О...... 44
 Регулирование развития экономических отношений Польши и Украины
Ке%аІаІіоп о/расе о/есопосіс геїаїіопх Беїкееп Роїана^ ана^ Іпкгаіне

Регіон: особливості розвитку і управління в умовах децентралізації влади

5. ДАНО. - Ф. П-29. - Он. 1. - Спр. 479. - Арк. 155, 156.
6. Годод 1932-1933 років в Україні: причини та наслідки / Гол. ред. ради - В.А. Смодій. Підмов, ред. В.М. Литвин. Керівн. автор, кол-ву В.І. Марочко. - К.: Наукова думка, 2003. - С. 390.
7. ДАВО.-Ф. Р-450.-Оп. 1. - Спр. 3. - Арк. 113; Спр. 8.-Арк. 109.
8. Збірник узаконень і розпоряджень Уряду України. Офіційне видання народного комісаріату юстиції. - Харків, 1927. - Ст. 58. - С. 152-153.
9. ДАВО. - Ф. П - 39. - Оп. 1. - Спр. 100. - Арк. 5-6.
10. ДАВО. - Ф. П - 33. - Оп. 1. - Спр. 1013. - Арк. 159.
11. Збірник законів та розпоряджень Робітничо-Селянського Уряду УСРР. - Харків, 1929. - Арі. 114, 126.

УДК 316.4: 339.972

Колос О.В.,
к.ф.н., доцент

Вінницький національний аграрний університет

ПРОБЛЕМА ГАРМОНІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ СФЕРИ СУСПІЛЬСТВА

A PPOBЪEM OP 80CIAB A^ ECOIMOMIC HAKMONIZATIION OP A 80CIETY

Анотація. У статті робиться спроба аналізується соціально-економічної структура суспільства, параметри якої повинні мати науково і практично визначені пропорції. У статті застосовуються органічний та структурно-функціональний підходи. Розглядаються проблеми і перспективи формування соціально-економічної гармонії в Україні.

Лішоаіаіоп. ТЫІ5 агісіе аііетрїв іо анаіухе те яосіо-есопотїс ВПІСШГЕ оГ зосїегу НеПен рагаіегеге хїуноіа Ёе ясіепїїїїїїїїу апсі праїсіаїїїу аїейпеа рпогогїїон8. Гог ІЫІ8 рїгг08е, ьбаІІ аррїу огґапїс ана Мїсїїнаїі ана Гїнїсіїонаїі арргоасев. РгоБїетз апсі ргровресїв оГ сгеаїїїїїїїї зосїаї апсі есопотїс Ёагтопу іп Шкгаїпе.

Ключові слова: економічна структура суспільства, соціальна структура, суспільний організм, структурна гармонія, структурні диспропорції, середній клас.

Кей йогї»: те есопотїс зїшїсїге оГ वोїсїеїу, зосїаї зїгїсїгге, ібе рївїїс Ёосїу, 8їгїсїїнаїі Ёагтопу, чїгаїсїїнаїїтґаїапсев, тїсїсїїе сїа88.

Історичний період розбудови української державності, який ми зараз переживаємо, вимагає наукового усвідомлення реального стану і закономірностей розвитку кожної зі сфер суспільства, їх в заемообумовленості і пропорційності в загальній суспільній структурі.

В цьому аспекті дуже актуальним здається соціологічний аналіз соціально-економічної структури суспільства, параметри якої повинні мати науково і практично визначені пропорції.

Продуктивною, на наш погляд, є аналогія соціально-економічної сфери суспільства з гармонією структурних елементів живих істот. Першим таку аналогію у 19 столітті створив англійський соціолог і економіст Спенсер. Дійсно, у працях багатьох соціологів і економістів ми зустрічаємо термін «суспільний організм». Треба відмітити, що повністю ототожнювати суспільні закономірності і біологічними не можна. А це суспільство дійсно має певну аналогію з живим організмом. В суспільстві, як і в живому організмі, існують певні пропорції, константи між структурними елементами, порушення яких веде до хвороби, як організму, так і суспільства. Правило золотого перетину, яке сформулював ще геніальний Леонардо да Вінчі показує гармонійність пропорцій в живій природі. Така гармонійність повинна існувати між суспільними структурами.

Продуктивним при аналізі суспільства може бути і структурно-функціональний підхід. Такий підхід дозволяє розглядати національну економіку як складну соціально-економічну систему, тобто упорядкований комплекс взаємозв'язаних елементів (підсистем). Всі підсистеми органічно пов'язані і повинні мати певні пропорції. Наприклад, представники інституалістських теорій (Т. Веблен, Дж. К. Гелбрейт, Дж. А. Гобсон, Ф. Перру, Й. Шумпетер, Ян Тінберген) великого значення у функціонуванні державного організму надають таким соціальним структурам як політиці, праву,

моралі, психології, сім'ї і традиціям, звичаям тощо, а також виділяють структури економічного характеру такі, як держава і профспілки, конкуренція і монополія, технічний прогрес і на; Гармонічного співвідношення суспільним структурам, спираючись на досвід розвитку суспільства повинна надати державна влада. Цим і відрізняється встановлення гармонії в природі і в суспільстві. Основним принципом встановлення суспільної гармонії повинен бути принцип відповідності чи адекватності. Відповідність - це головна умова соціальної справедливості. Відповідність між виробництвом і споживанням, між доходами і податками, між злочином і покаранням, між здібностями особистості і посадою, яку вона займає, між працею і її оплатою є основою розвитку суспільства.

У сучасній Україні до структурної гармонії потрібно пройти ще довгий шлях. У силу об'єктивних історичних причин (перехід від планової радянської економіки до ринкової) та суб'єктивних факторів (нерозумна політика влади, корупція, різні зловживання, тінізація та корумпованість української економіки) структури державного організму знаходяться ще в розбалансованому стані.

Наприклад, до структурних диспропорцій в економіці можна віднести надзвичайно енергоємний промисловий комплекс, який Україна отримала у спадщину, суттєво змінивши структуру якою за роки незалежності виявилось неможливим. Позначається і надзвичайно висока зовнішня економічна орієнтація та критична залежність національної економіки від кон'юнктури зовнішніх ринків, нерациональна структура експорту з переважно сировинним характером та низькою питомою вагою продукції з високою часткою доданої вартості.

Великі диспропорції є і в соціальній структурі населення України. Є великий розрив між невеликою кількістю багатих і великою кількістю бідного населення, з низьким рівнем доходів. Практично на початковому етапі формування середнього класу, на якому ґрунтується економічне, соціальне і культурне зростання всіх розвинутих держав.

Дещо детальніше зупинимось на значенні середнього класу в економічному розвитку країни. Досвід розвинутих держав за останні сто років і наукові праці таких видатних вчених як П. Сорокіна, Л. Ергарда, Г. Зіммеля, Е. Гідденса та інших свідчать про те, що для успішного функціонування суспільного організму в його соціальній структурі необхідна наявність середнього класу. Під середнім класом розуміється найбільша частина населення розвинутих демократичних країн, яка відносно економічно незалежна і відіграє вирішальну роль в економічному, політичному і культурному житті своєї країни.

У США та країнах Західної Європи до середнього класу відносять понад 60 % населення, в скандинавських країнах, країнах яскравої соціал-демократичної спрямованості - до 75 % населення. Основні критерії (показники) середнього класу, усталені у світовій соціології;

- рівень економічного прибутку, що дає змогу використовувати високотехнологічні предмети побуту та послуги й забезпечити певний достатній рівень життя;
- характерні складові соціального капіталу: наявність освіти та кваліфікації, що підвищують вартість робочої сили їх носія, загальний рівень культури, що надає можливість виконувати висококваліфіковану працю та мати відповідний соціально-професійний статус;
- економічна поведінка з орієнтацією на ринкову форму господарювання, економічну свободу, самостійність і незалежність;

До середнього класу в західних країнах відносять дрібних і середніх підприємців, технічну, військову та гуманітарну інтелігенцію, висококваліфікованих робітників ("білі" й "золоті" комірці), фермерів тощо. У західних демократіях сформувався цілий прошарок - мерітократія (від англ. merit - заслуга), головні прикмети котрого такі: відсутність спадкового капіталу як первинного; неабиякі власні зусилля для досягнення високих статусних позицій і життєвого успіху, елітна освіта, видатні риси, висока працездатність. Утвердження такого прошарку в Україні перебуває лише на початковій стадії.

Формування середнього класу в Україні за вказаними вище критеріями - справа майбутнього. Для України, як і для інших перехідних суспільств, характерні такі особливості середнього класу:

- Україна переживає початкову стадію формування середнього класу, що перебуває лише в зародку;

Формування середнього класу в Україні відбувалося переважно не шляхом домінування особистісних духовних рис, (професіоналізму, освіченості, працелюбства, вольових устремлень і власних здобутків), а внаслідок "уміло" проведеної приватизації і роздержавлення, доступу до

крайніх інституцій, тощо;

в Україні характерне зведення всієї багатоманітності критеріїв визначення середнього класу до одного - економічного. Звідси - наявна ситуація паралельного існування ніби двох середніх класів: один - середній за прибутками, але із сумнівними життєвими та моральними цінностями; інший - загалом відповідає західним критеріям, окрім економічних;

головна проблема кількісних параметрів середнього класу. За деякими оцінками, він становить 15-20% всього населення, тому не здатний виконувати роль стабілізатора суспільства, гаранта його соціальної стабільності;

специфіка середнього класу в Україні полягає в тому, що він утворюється не на базі розвитку виробництва, а переважно від обслуговування класу багатих.

Греба відмітити, що відсутність повноцінного середнього класу в Україні суттєво деформує соціальні, політичні і соціальні процеси. В економічній сфері така ситуація призводить до піплення мотивації праці, до збільшення злочинності в економічній сфері. Низька заробітна плата в підприємствах, нікчемні соціальні виплати у більшості населення перетворюють життя на боротьбу за виживання.

Подальший розвиток середнього класу в Україні пов'язаний не тільки з успішними економічними реформами, а також із процесами у позаекономічній сфері. На наш погляд, необхідне посилення державної регуляції в сфері розподілу і перерозподілу матеріальних ресурсів, які тільки можуть забезпечити життєві умови в суспільстві з ринковою економікою.

Список використаних джерел

1. Мертон Р. Соціальна теорія і соціальна структура // Соціологічні дослідження. М. - 1942. - № 2-3.
2. Паніна Н.В., Головаха Є.І. Тенденції розвитку українського суспільства. - К, 1999.
3. Стариков З. Соціальна структура переходного общества // Поліс. - 1994. - № 4.
4. Хмелько В. Макросоціальні зміни в українському суспільстві за 10 років незалежності. - Політична думка. - 2001. - № 3.

УДК 352.07

Черненко Н.С.,

ст. викладач,

Кушнір О.Ю.,

викладач

Вінницький кооперативний інститут

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ СТРАТЕГІЇ ПІДГОТОВКИ, ПЕРЕПІДГОТОВКИ ТА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ КАДРІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Анотація. Аналізується стратегія підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів місцевого самоврядування в сучасних умовах.

Annotation. The article examines the strategy of training, retraining and improvement of local government staff in modern conditions.

Ключові слова: громадянське суспільство, місцеве самоврядування, кадровий потенціал, система кадрового забезпечення.

Key words: civil society, local government, human resources, staff training.

Постановка проблеми. Актуальність проблеми полягає в гострій необхідності формування нової генерації місцевих політиків та муніципальних службовців, які будуть діяти в принципово новій ситуації.

Становлення та розвиток місцевого самоврядування, значною мірою, стримується не тільки